

Raad voor
Strafrechtstoepassing
en Jeugdbescherming

JP-bulletin Corona-special 2

Augustus 2020

<p>Zaaknummer: S-20/3996/SGA</p> <p>Datum uitspraak: 17 juli 2020</p>	<p>Schorsing procedureel; Verlof / Algemeen verlof</p>	<p>Directeur heeft verzoekers algemeen verlof ingetrokken in verband met de getroffen coronamaatregelen. De voorzitter acht deze beslissing onredelijk en onbillijk, nu verzoeker een persoonlijk belang heeft bij verlof en hij aansluitend zal deelnemen aan een Penitentiair Programma. Hij keert derhalve niet terug in de inrichting, zodat het risico op een eventuele besmetting van het coronavirus door verzoeker is uitgesloten. Alternatief incidenteel verlof niet bekeken. Schorsingsverzoek toegewezen. (Wet- en regelgeving: artikel 60 Pbw jo artikel 14 Rtv)</p>	5
<p>Zaaknummer: R-19/7232/GB</p> <p>Datum uitspraak: 28 juli 2020</p>	<p>Corona; Eerste plaatsing gevangeniswezen; Eerste plaatsing zelfmelders</p>	<p>Tegen het opschorten van een zelfmeldoproep staat bezwaar open. Nu geen rechtsmiddelenclausule was opgenomen en partijen in de beroepsprocedure hun standpunten over en weer kenbaar hebben gemaakt, beoordeelt de beroepscommissie om proceseconomische redenen. Beroepscommissie begrijpt klagers wens zeker te weten zich op 1 september 2020 te mogen melden. Zelfmeldprocedure is - na coronamaatregelen - echter nog in de opstartfase. Bestreden beslissing niet onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 17, 72, Regeling tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen, Beleidsregel tenuitvoerlegging strafrechtelijke en administratiefrechtelijke beslissingen)</p>	7

<p>Zaaknummer: R-20/7129/GB</p> <p>Datum uitspraak: 3 juli 2020</p>	<p>Corona; Detentiefasering</p>	<p>Verzoek tot plaatsing ZBBI afgewezen, nu vanwege coronamaatregelen geen nieuwe plaatsingen in ZBBI's plaatsvinden. Nu plaatsing in een ZBBI ten tijde van nemen van beslissing feitelijk niet mogelijk was, kan beslissing niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Dat klagers verzoek niet al inhoudelijk is beoordeeld, acht beroepscommissie eveneens niet onredelijk, nu niet vaststaat dat een gedetineerde die nu geschikt is dat t.z.t. nog steeds is. Klager voldoet nog niet aan voorwaarden voor deelname aan een PP. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 2, 4; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 2; Pm art. 7)</p>	<p>8</p>
<p>Zaaknummer: R-20/7049/GV</p> <p>Datum uitspraak: 2 juni 2020</p>	<p>Incidenteel verlof; Corona</p>	<p>Verzoek incidenteel verlof voor bezoek in levensgevaar verkerende grootvader slechts afgewezen omdat dit door coronamaatregelen niet mogelijk zou zijn. De beroepscommissie onderschrijft dit niet. Beroep gegrond, opdracht tot terstond nemen nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 21, 23)</p>	<p>11</p>
<p>Zaaknummer: R-20/6865/GV</p> <p>Datum uitspraak: 2 juni 2020</p>	<p>Corona; Strafonderbreking</p>	<p>Afwijzing verzoek strafonderbreking vanwege angst voor besmetting met coronavirus. DJI treft maatregelen. In inrichtingen waar klager verblijft/verbleef was één coronageval. Klager is risicopatiënt en moet goed worden gemonitord. Dit rechtvaardigt echter nog geen strafonderbreking. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 34, 37)</p>	<p>12</p>

<p>Zaaknummer: R-20/6629/GV</p> <p>Datum uitspraak: 26 mei 2020</p>	<p>Strafonderbreking; Corona</p>	<p>Afwijzing verzoek strafonderbreking totdat plaatsing in een ZBBI (na de coronacrisis) weer mogelijk is. 'Detentieonderbreking' wordt geïndiceerd geacht. De wet voorziet niet in detentieonderbreking. Volgens de inrichtingspsycholoog is bij klager de kans op een suïcidepoging verhoogd aanwezig en overstijgt de opgelopen detentieschade de grenzen van het toelaatbare. De behandeling in de inrichting en in een PPC bieden onvoldoende soelaas. De conclusie van de medisch adviseur, dat strafonderbreking op medische gronden niet is geïndiceerd, kan daarom niet worden onderschreven. Afwijzing onredelijk en onbillijk. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 37)</p>	<p>14</p>
<p>Zaaknummer: R-20/6653/TA</p> <p>Datum uitspraak: 11 juni 2020</p>	<p>Corona; Proefverlof tbs</p>	<p>Tijdelijke opschorting onbegeleid verlof i.v.m. landelijk getroffen coronamaatregelen is een algemeen in de instelling - en andere tbs-instellingen - geldende noodmaatregel, waartegen geen beklag openstaat. Situatie niet te vergelijken met categorale intrekking van verlof. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 50, 56)</p>	<p>17</p>

Zaaknummer:

S-20/3996/SGA

Datum uitspraak:

17 juli 2020

Beroepscommissie:

mr. R.H. Koning, voorzitter,
bijgestaan door J.A. van der Veen,
secretaris

Trefwoorden:

Schorsing procedureel; Verlof /
Algemeen verlof

Samenvatting:

Directeur heeft verzoekers algemeen verlof ingetrokken in verband met de getroffen coronamaatregelen. De voorzitter acht deze beslissing onredelijk en onbillijk, nu verzoeker een persoonlijk belang heeft bij verlof en hij aansluitend zal deelnemen aan een Penitentiair Programma. Hij keert derhalve niet terug in de inrichting, zodat het risico op een eventuele besmetting van het coronavirus door verzoeker is uitgesloten. Alternatief incidenteel verlof niet bekeken.

Schorsingsverzoek toegewezen.
(Wet- en regelgeving: artikel 60
Pbw jo artikel 14 Rtvj)

Rechtsoverwegingen:

De voorzitter stelt voorop dat bij een verzoek om schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing van de directeur slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling. De zaak kan dus niet

ten gronde worden onderzocht. De voorzitter beoordeelt alleen of de beslissing waartegen beklag is ingesteld in strijd is met een wettelijk voorschrift of dat deze zodanig onredelijk of onbillijk is dat er een spoedeisend belang is om op dit moment de (verdere) tenuitvoerlegging van die beslissing te schorsen. Naar het oordeel van de voorzitter is dat het geval. Verzoeker stelt dat de bestreden beslissing in strijd is met artikel 18 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting. Er is geen sprake van gewijzigde omstandigheden. Het opschorten van de verloven in verband met het coronavirus was al aan de orde tijdens het verlenen van het verlof aan verzoeker. Daarnaast is de bestreden beslissing onredelijk en onbillijk. Verzoeker heeft een groot persoonlijk belang bij verlof, nu hij op 18 juli 2020 bij de begrafenis van zijn schoonvader aanwezig wenst te zijn. Daarnaast zal verzoeker na het verlof ook niet terugkeren naar het JC Zaanstad, nu hij vanaf 20 juli 2020 zal deelnemen aan een Penitentiair Programma (PP). Uit de inlichtingen van de directeur komt naar voren dat verzoeker op 12 maart 2020 een positieve beslissing van de Minister voor Rechtsbescherming (de Minister) heeft ontvangen voor algemeen verlof. Tot op heden heeft verzoeker hiervan geen gebruik kunnen maken in verband met de getroffen maatregelen omtrent het coronavirus. Op 22 juni 2020 heeft

de Minister positief beslist op verzoekers deelname aan een PP, dat van start gaat op 20 juli 2020. De directeur geeft aan dat verzoekers algemeen verlof was toegekend voor 18 juli 2020 met aansluitend deelname aan een PP, zodat verzoeker niet hoeft terug te keren in het JC Zaanstad en het risico op verdere verspreiding van het coronavirus voorkomen kan worden. Op 16 juli 2020 is de directeur door de Minister gewezen op de op dit moment geldende richtlijnen, waardoor het toekennen van algemeen verlof op dit moment niet is toegestaan. Op grond hiervan heeft de directeur verzoekers algemeen verlof op 18 juli 2020 ingetrokken. Verzoeker zal nu per 20 juli 2020 het JC Zaanstad verlaten en deelnemen aan een PP. Hoewel de directeur de gang van zaken betreurt, geeft de directeur verder aan dat verzoekers schoonvader in Colombia begraven zal worden, zodat fysieke aanwezigheid bij de begrafenis in ieder geval niet aan de orde zou zijn. Er zou een bijeenkomst met de familie georganiseerd worden om via Skype de begrafenis te kunnen volgen. De voorzitter overweegt dat de op dit moment geldende richtlijn voor het niet toekennen van algemeen verlof ten doel heeft om bewegingen van in- en uitgaande gedetineerden te beperken om zo de verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Uit de stukken van de directeur volgt dat verzoeker na het algemeen verlof

op 18 juli 2020 niet zal terugkeren naar het JC Zaanstad, maar dat verzoeker aansluitend vanaf 20 juli 2020 zal deelnemen aan een PP. In verzoekers geval is daarom geen sprake van een beweging in en uit het JC Zaanstad, zodat het risico op (eventuele) verdere verspreiding van het coronavirus door verzoeker in het JC Zaanstad is uitgesloten. Hoewel de directeur met de bestreden beslissing de op dit moment geldende richtlijn voor algemeen verlof in beginsel juist heeft nageleefd, had de directeur - gelet op de specifieke omstandigheden van het geval waarbij verzoeker op 18 juli 2020 (digitaal) een begrafenis wenst bij te wonen - aan verzoeker incidenteel verlof kunnen toekennen, hetgeen per 16 juni 2020 door de Minister wél is toegestaan. Dat alternatief is niet door de directeur bekeken. Voorts is niet gebleken van gewijzigde omstandigheden in verzoekers gedrag en/of positieve adviezen voor het verlenen van verlof. Gelet op het voorgaande acht de voorzitter de bestreden beslissing zodanig onredelijk en onbillijk dat op dit moment tot schorsing van die beslissing overgegaan moet worden.

Zaaknummer:

R-19/7232/GB

Datum uitspraak:

28 juli 2020

Beroepscommissie:

mr. M.J. Stolwerk, voorzitter, mr. A. Jongsma en mr. M. Iedema, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen / Eerste plaatsing gevangeniswezen; Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen / Eerste plaatsing gevangeniswezen / Eerste plaatsing zelfmelders

Samenvatting:

Tegen het opschorten van een zelfmeldoproep staat bezwaar open. Nu geen rechtsmiddelenclausule was opgenomen en partijen in de beroepsprocedure hun standpunten over en weer kenbaar hebben gemaakt, beoordeelt de beroepscommissie om proceseconomische redenen. Beroepscommissie begrijpt klagers wens zeker te weten zich op 1 september 2020 te mogen melden. Zelfmeldprocedure is - na coronamaatregelen - echter nog in de opstartfase. Bestreden beslissing niet onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 17, 72, Regeling tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen,

Beleidsregel tenuitvoerlegging strafrechtelijke en administratiefrechtelijke beslissingen)

Rechtsoverwegingen:

De procedure voor zelfmelders is geregeld in hoofdstuk 2 van de Regeling tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen en hoofdstuk 2 van de Beleidsregel tenuitvoerlegging strafrechtelijke en administratiefrechtelijke beslissingen.

Verweerder heeft op 4 juni 2020 beslist klagers meldoproep op te schorten. Verweerder schrijft in die beslissing dat tegen die beslissing geen bezwaar openstaat. De beroepscommissie overweegt hierover het volgende. Weliswaar betreft deze beslissing – vanwege de getroffen coronamaatregelen – alle zelfmelders, maar de beslissing heeft directe gevolgen voor klager omdat deze van rechtstreekse invloed is op zijn melddatum. De beroepscommissie is daarom van oordeel dat, nu tegen een meldoproep bezwaar openstaat, er eveneens bezwaar openstaat tegen een beslissing de meldoproep op te schorten. Klager had dus bezwaar in kunnen stellen tegen de beslissing van 4 juni 2020. Nu er geen rechtsmiddelenclausule in de beslissing was opgenomen en partijen in de beroepsprocedure hun standpunten over en weer kenbaar hebben gemaakt, zal de beroepscommissie het beroep om proceseconomische redenen inhoudelijk beoordelen.

Klager wil graag zeker weten dat hij zich op 1 september 2020 kan melden. Als dit niet mogelijk is, dan wil hij zijn detentie elektronisch ondergaan.

Hoewel de beroepscommissie klagers wens begrijpt, gelet op zijn redenen die onder het standpunt zijn weergegeven, begrijpt zij ook dat het nog niet mogelijk is om klager de garantie te geven dat hij zich op 1 september 2020 kan melden. Dat gold zeker ten tijde van de bestreden beslissing, maar ook nu nog, nu de zelfmeldprocedure in de (her)opstartfase is. De precieze mogelijkheden worden nog gezien. De wet voorziet niet in de door klager aangedragen alternatieven. Verweerder heeft overigens al te kennen gegeven klagers situatie begin augustus (met hem) te zullen bespreken en dat ernaar wordt gestreefd dat klager zich op 1 september 2020 kan melden. Uit nadere, door partijen overgelegde stukken volgt dat hierover al contact is. Hieruit blijkt dat verweerder klagers belangen erkent.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, kan de bestreden beslissing niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom ongegrond verklaren.

Zaaknummer:
R-20/7129/GB

Datum uitspraak:

3 juli 2020

Beroepscommissie:

mr. C. Fetter, voorzitter, mr. M.J. Stolwerk en drs. M.R. van Veen, leden, bijgestaan door Y.L.F. Schuren, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Detentiefasering

Samenvatting:

Verzoek tot plaatsing ZBBI afgewezen, nu vanwege coronamaatregelen geen nieuwe plaatsingen in ZBBI's plaatsvinden. Nu plaatsing in een ZBBI ten tijde van nemen van beslissing feitelijk niet mogelijk was, kan beslissing niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Dat klagers verzoek niet al inhoudelijk is beoordeeld, acht beroepscommissie eveneens niet onredelijk, nu niet vaststaat dat een gedetineerde die nu geschikt is dat t.z.t. nog steeds is. Klager voldoet nog niet aan voorwaarden voor deelname aan een PP. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 2, 4; Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 2; Pm art. 7)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 30 augustus 2018 gedetineerd. Hij ondergaat een gevangenisstraf van vijf jaren met aftrek, wegens mishandeling met de dood als gevolg en valsheid in geschrifte. De (fictieve) einddatum

van klagers detentie is momenteel bepaald op 15 oktober 2021.

Op grond van artikel 2, eerste lid, van de Regeling kunnen in een ZBBI gedetineerden worden geplaatst:

- die een te verwaarlozen vlucht- of maatschappelijk risico vormen;
- aan wie een vrijheidsstraf van tenminste zes maanden is opgelegd;
- die, als de veroordeling onherroepelijk is, ten minste de helft van de opgelegde vrijheidsstraf hebben ondergaan;
- die, als de veroordeling nog niet onherroepelijk is, een tijd in voorlopige hechtenis hebben doorgebracht waarvan de duur ten minste gelijk is aan de helft van de opgelegde gevangenisstraf;
- die beschikken over een aanvaardbaar verlofadres;
- die een strafrestant hebben van minimaal zes weken en maximaal zes maanden; en
- die zijn gepromoveerd.

Uit de toelichting op dit artikel (Stcrt. 2000, 176) blijkt dat bij plaatsing in een ZBBI de vraag centraal staat of de gedetineerde geschikt is om terug te keren in de samenleving. Dat kan uit verschillende omstandigheden worden afgeleid. Het is bijvoorbeeld van belang of de gedetineerde tijdens zijn huidige detentie al vrijheden heeft genoten, hoe die zijn verlopen en of er (daarna) incidenten zijn geweest. Gelet op het open karakter van een ZBBI moet ook rekening worden gehouden met de persoonlijkheid van de

gedetineerde en de aard, zwaarte en achtergrond van het gepleegde delict. Bij dit laatste moeten ook de belangen van slachtoffers en nabestaanden worden meegewogen.

Klagers verzoek tot plaatsing in een ZBBI (per 18 juni 2020) is afgewezen, omdat de ZBBI's gesloten zijn vanwege de maatregelen die de Dienst Justitiële Inrichtingen ter voorkoming van de (verdere) verspreiding van het coronavirus binnen het gevangeniswezen heeft getroffen. Plaatsing in een ZBBI is niet mogelijk zolang de maatregelen van kracht zijn. Verweerder heeft te kennen gegeven dat klager na opheffing van de maatregelen – mits op dat moment nog gewenst – een nieuw verzoek tot plaatsing in een ZBBI kan indienen.

De beroepscommissie begrijpt dat de maatregelen voor klager vergaande en onbevredigende gevolgen hebben, nu hij – ongeacht de vraag of hij aan de voorwaarden voor plaatsing in een ZBBI voldoet en los van het gedrag dat hij in de inrichting heeft vertoond – niet in een ZBBI kan worden geplaatst en daardoor een (groot) deel van zijn resocialisatie misloopt. Nu plaatsing in een ZBBI ten tijde van het nemen van de beslissing op klagers verzoek evenwel feitelijk niet mogelijk was, kan de bestreden beslissing reeds om die reden niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie acht het evenmin onredelijk dat klagers verzoek tot plaatsing in een ZBBI

niet al inhoudelijk is beoordeeld en dat klager niet al op een wachtlijst voor een ZBBI is geplaatst, nu niet vaststaat dat een gedetineerde die in eerste instantie geschikt is bevonden voor plaatsing in een ZBBI, na opheffing van de maatregelen en na een langer verblijf in een gesloten setting nog steeds geschikt is voor plaatsing in een ZBBI. In de tussenliggende periode kunnen zich immers feiten en omstandigheden voordoen die maken dat een gedetineerde niet langer voor plaatsing in een ZBBI in aanmerking komt. Tegen deze achtergrond acht de beroepscommissie het begrijpelijk dat een nieuw verzoek tot plaatsing in een ZBBI moet worden ingediend op het moment dat plaatsingen in een ZBBI weer kunnen worden geëffectueerd. De beroepscommissie gaat er daarbij van uit dat verweerder, waar mogelijk, rekening zal houden met de duur van het strafrestant. Namens klager is verwezen naar het bepaalde in artikel 2, derde lid, van de Pbw. Hierin is bepaald dat personen ten aanzien van wie de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel plaatsvindt, aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die welke voor het doel van de vrijheidsbeneming of in het belang van de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting noodzakelijk zijn. De maatregelen, die als gevolg hebben dat klager niet in een ZBBI kan worden geplaatst, dienen ter voorkoming

van de (verdere) verspreiding van het coronavirus binnen het gevangeniswezen en daarmee tot bescherming van justitiabelen en personeel dat binnen de Penitentiaire Inrichtingen werkzaam is. Nu de beperkingen waaraan klager wordt onderworpen, noodzakelijk zijn in het belang van de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting, acht de beroepscommissie de bestreden beslissing niet in strijd met het bepaalde in artikel 2, derde lid, van de Pbw.

Voor zover een plaatsing van klager in een ZBBI op 18 juni 2020 niet kan worden gerealiseerd, heeft hij – subsidiair, zo begrijpt de beroepscommissie – verzocht vervroegd te mogen deelnemen aan een PP.

Op grond van artikel 4 van de Penitentiaire beginselenwet (Pbw) en artikel 7 van de Penitentiaire maatregel (Pm) komen voor deelname aan een PP

gedetineerden in aanmerking:

- aan wie een vrijheidsstraf van tenminste zes maanden is opgelegd;
- die vijf zesde deel van de opgelegde vrijheidsstraf hebben ondergaan;
- die een strafrestant hebben van minimaal vier weken en maximaal een jaar;
- die beschikken over een aanvaardbaar verblijfadres; en
- die hebben verklaard om bereid te zijn zich te houden aan de voorwaarden van het PP.

Klager voldoet niet aan de voorwaarden voor deelname aan een PP zoals opgenomen in artikel 4, tweede lid, van de Pbw. Verweerder heeft dit verzoek reeds om die reden in redelijkheid kunnen afwijzen. De bestreden beslissing kan – gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen – niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep dan ook ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

R-20/7049/GV

Datum uitspraak:

2 juni 2020

Beroepscommissie:

mr. D. van der Sluis, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Incidenteel verlof;
Corona

Samenvatting:

Verzoek incidenteel verlof voor bezoek in levensgevaar verkerende grootvader slechts afgewezen omdat dit door coronamaatregelen niet mogelijk zou zijn. De beroepscommissie onderschrijft dit niet. Beroep gegrond, opdracht tot terstond nemen nieuwe beslissing. Geen tegemoetkoming.

(Wet- en regelgeving: RTVI art. 21, 23)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 14 maart 2019 gedetineerd. Hij is in eerste aanleg veroordeeld voor overtreding van de Opiumwet. De fictieve einddatum van klagers detentie is momenteel bepaald op 12 juli 2022.

In artikel 21 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (hierna: de Regeling) staat dat incidenteel verlof kan worden verleend voor het bijwonen van gebeurtenissen in de persoonlijke sfeer van de gedetineerde, waarbij zijn aanwezigheid noodzakelijk is. In artikel 23 van de Regeling staat – voor zover relevant – dat incidenteel verlof kan worden verleend voor een bezoek aan een in levensgevaar verkerende grootouder.

Klager heeft verzocht om incidenteel verlof, omdat zijn grootvader op sterven ligt. Het feit dat klagers grootvader in levensgevaar verkeert, staat in deze zaak niet ter discussie. Dit is een gebeurtenis waarvoor door verweerder aan klager incidenteel verlof kan worden verleend. Door verweerder is niet weersproken dat klagers aanwezigheid hierbij noodzakelijk is. Evenmin is door verweerder gesteld dat sprake zou zijn van contra-indicaties die zich – op grond van de Regeling – verzetten tegen het verlenen van incidenteel verlof.

Het verzoek is slechts afgewezen, omdat door de coronamaatregelen

geen incidenteel verlof zou kunnen worden verleend. De beroepscommissie onderschrijft dit niet (vgl. RSJ 1 mei 2020, R 20/6593/GV, welke uitspraak is gedaan op het moment dat de coronacrisis meer nijpend was en ook in de vrije samenleving meer maatregelen van kracht waren dan ten tijde van het nemen van de bestreden beslissing en het doen van deze uitspraak). De bestreden beslissing moet bij afweging van alle in aanmerking komende belangen dan ook als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep dan ook gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. Gelet op de aard van deze zaak zal de beroepscommissie verweerder opdragen terstond een nieuwe beslissing te nemen. Zij gaat er daarbij van uit dat dit uiterlijk binnen één of twee dagen zal geschieden.

Zaaknummer:

R-20/6865/GV

Datum uitspraak:

2 juni 2020

Beroepscommissie:

mr. S. Djebali, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L. Niederer, leden, bijgestaan door mr. P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Strafonderbreking

Samenvatting:

Afwijzing verzoek strafonderbreking vanwege angst voor besmetting met coronavirus. DJI treft maatregelen. In inrichtingen waar klager verblijft/verbleef was één coronageval. Klager is risicopatiënt en moet goed worden gemonitord. Dit rechtvaardigt echter nog geen strafonderbreking. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: RTVI art. 34, 37)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 19 maart 2019 gedetineerd. Hij ondergaat een gevangenisstraf van 730 dagen met aftrek, wegens gekwalificeerde diefstal. Daarnaast dient hij een gevangenisstraf van 30 dagen te ondergaan. De einddatum van klagers detentie is momenteel bepaald op 13 augustus 2020. In artikel 34 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (hierna: de Regeling) staat dat strafonderbreking kan worden verleend wegens zodanig bijzondere omstandigheden in de persoonlijke sfeer, dat niet kan worden volstaan met een andere vorm van verlof. In artikel 37 van de Regeling staat dat strafonderbreking kan worden verleend wegens dringende redenen van lichamelijke of psychische aard, gelegen in de persoon van de gedetineerde, indien en voor zover de inrichtingsarts heeft bevestigd dat deze redenen aan de voortzetting van detentie in de weg staan.

Klager heeft verzocht om strafonderbreking, omdat hij zich buiten de inrichting beter kan beschermen tegen besmetting met het coronavirus. Klager loopt bij een besmetting met het coronavirus een hoger risico op een ernstig beloop, omdat hij aan COPD lijdt.

De door de overheid getroffen (landelijke) maatregelen Ter bescherming van justitiabelen en het inrichtingspersoneel heeft verweerder met ingang van 14 maart 2020 landelijke maatregelen getroffen om het risico op verspreiding van het coronavirus in de inrichtingen te verkleinen. Zo zijn bezoeken en verloven opgeschort en is de (nieuwe) instroom en uitstroom van gedetineerden zoveel mogelijk beperkt. Voor het inrichtingspersoneel gelden dezelfde RIVM-richtlijnen als voor zorgmedewerkers anders dan in ziekenhuizen, zoals het gebruik van beschermingsmiddelen. Ook worden richtlijnen van het RIVM ten aanzien van hygiëne en het houden van voldoende afstand zoveel mogelijk nageleefd. Verder is de beroepscommissie (gelet op RSJ 22 mei 2020, R-20/6821/GV) bekend dat vanuit de DJI een centraal crisisteam is opgericht dat intensief contact onderhoudt met onder meer het RIVM en iedere week meermaals direct rapporteert aan verweerder. Elke inrichting heeft een actieteam samengesteld dat de uitvoering van de maatregelen in elke

inrichting coördineert en dat – in geval van besmettingen – nauw contact onderhoudt met de regionale GGD. Uitgangspunt is dat gedetineerden met coronagerelateerde klachten worden geïsoleerd in hun eigen cel. Dagprogramma's kunnen worden aangepast en nieuw binnengekomen gedetineerden worden onderworpen aan een verscherpte medische intake om te controleren op coronagerelateerde klachten. Daarna worden deze personen gedurende twee weken op een eenpersoonscel geplaatst en wordt hun gezondheid gemonitord. De DJI ziet op dit moment geen reden om hoogrisicogedetineerden, zoals klager, met verlof te sturen of op andere wijze de detentie op te schorten, zo blijkt uit het advies van de medisch adviseur.

De situatie in de PI Sittard en de locatie Roermond
De beroepscommissie begrijpt dat in de PI Sittard (waar klager verbleef) één gedetineerde besmet is geraakt en in de locatie Roermond (waar klager verblijft) één personeelslid, zij het dat dit laatste alweer enige tijd geleden is.

Klagers verzoek om strafonderbreking
De geconstateerde besmetting(en) hebben bij klager, zijn medegedetineerden en ook bij het inrichtingspersoneel geleid tot gevoelens van onrust en onveiligheid. Onder meer uit berichten van zowel gedetineerden

als het personeel blijkt dat de gevangenissetting problemen oplevert in de naleving van de door het RIVM opgestelde richtlijnen. Vraag is echter of de situatie in de PI Sittard of de locatie Roermond, en de daardoor bij klager ontstane gevoelens van onrust en onveiligheid, in zijn geval reden vorm(d)en om aan hem strafonderbreking te verlenen. De beroepscommissie beantwoordt deze vraag ontkennend. Naar het oordeel van de beroepscommissie is in klagers geval onvoldoende gebleken van een zodanig onveilige situatie dat zijn detentie in redelijkheid niet langer kan worden voortgezet. De hierboven genoemde getroffen (landelijke) maatregelen hebben ertoe geleid dat recent geen nieuwe besmettingen zijn geconstateerd in de PI Sittard of de locatie Roermond. Klager zal als risicopatiënt goed gemonitord moeten worden (aldus de medisch adviseur), maar dit rechtvaardigt nog geen strafonderbreking. In het licht van het voorgaande kan niet zonder meer de conclusie worden getrokken dat klagers veiligheid en gezondheid in de inrichting onvoldoende worden gewaarborgd. Nu noodzaak voor het verlenen van strafonderbreking onvoldoende is komen vast te staan, kan de bestreden beslissing, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

R-20/6629/GV

Datum uitspraak:

26 mei 2020

Beroepscommissie:

mr. S. Djebali, voorzitter, F. van Dekken en mr. J.M.L Niederer, leden, bijgestaan door mr. M.G. Bikker, secretaris

Trefwoorden:

Strafonderbreking; Corona

Samenvatting:

Afwijzing verzoek strafonderbreking totdat plaatsing in een ZBBI (na de coronacrisis) weer mogelijk is. 'Detentieonderbreking' wordt geïndiceerd geacht. De wet voorziet niet in detentieonderbreking. Volgens de inrichtingspsycholoog is bij klager de kans op een suïcidepoging verhoogd aanwezig en overstijgt de opgelopen detentieschade de grenzen van het toelaatbare. De behandeling in de inrichting en in een PPC bieden onvoldoende soelaas. De conclusie van de medisch adviseur, dat strafonderbreking op medische gronden niet is geïndiceerd, kan daarom niet worden onderschreven. Afwijzing onredelijk en onbillijk. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 37)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 22 juli 2019 gedetineerd. Hij ondergaat een gevangenisstraf van drie jaren met aftrek, wegens diefstal (met geweld) en afpersing. De (fictieve) einddatum van klagers detentie is momenteel bepaald op 7 april 2021.

Op grond van artikel 37 van de Regeling kan strafonderbreking worden verleend wegens dringende redenen van lichamelijk of psychische aard, gelegen in de persoon van de gedetineerde, indien en voor zover de inrichtingsarts heeft bevestigd dat deze redenen aan de voortzetting van detentie in de weg staan.

Klager heeft verzocht om strafonderbreking, in verband met zijn zorgwekkende psychische gezondheid. De door DJI getroffen maatregelen in verband met de coronacrisis hebben ingrijpende gevolgen voor klagers detentieverloop en hebben zijn al zorgelijke gezondheidssituatie verergerd.

In het advies van het psychomedisch overleg (PMO) is klagers medische voorgeschiedenis uiteengezet en is zijn huidige gezondheidssituatie, waaronder de gevolgen van de coronamaatregelen op zijn lichamelijke en psychische gesteldheid, toegelicht. Aangezien zijn plaatsing in een ZBBI vanwege de getroffen coronamaatregelen op dit moment geen doorgang kan

vinden, ervaart klager geen enkel perspectief. De bij hem gediagnostiseerde posttraumatische stressstoornis en depressie, en zijn beperkte copingvaardigheden en emotieregulatie, leiden er volgens de inrichtingspsycholoog toe dat op dit moment sprake is van een zeer verhoogde lijdensdruk, van disproportioneel psychisch lijden en – daarmee samenhangend – van een ongewenste detentie. Het voorgaande brengt mee dat de kans op een suïcidepoging verhoogd aanwezig is. Bij e-mail van 3 april 2020 heeft de inrichtingspsycholoog verweerder aangeschreven en hem verzocht de bestreden beslissing te heroverwegen. Klagers situatie is niet te vergelijken met andere gedetineerden die eveneens door de coronamaatregelen zijn getroffen. Er is bij klager sprake van detentieschade die, naar het oordeel van de psycholoog, de grenzen van het toelaatbare overstijgt.

Daarbij komt dat de huidige, in de inrichting geboden medicamenteuze behandeling, psychologische begeleiding en actieve ondersteuning van het afdelingspersoneel onvoldoende verandering brengen in klagers situatie. De inrichtingspsycholoog merkt in de hiervoor genoemde e-mail in dit verband op dat hij ten zeerste betwijfelt of de inrichting de benodigde zorg kan bieden. Ook een plaatsing in een Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) zal

volgens het PMO nagenoeg geen positief effect hebben op zijn psychisch functioneren. Het PMO adviseert dan ook om klagers detentie tijdelijk te onderbreken, totdat zijn plaatsing in een ZBBI weer doorgang kan vinden en zijn detentie weer kan worden hervat.

Dit advies heeft de medisch adviseur van de Afdeling IMA van DJI overgenomen. De medisch adviseur acht het verlenen van strafonderbreking – voor de maximale duur van drie maanden – echter niet geïndiceerd, omdat klager niet aan de beoordelingscriteria voor het verlenen van strafonderbreking voldoet. Bij die beoordeling wordt de vraag betrokken of de gedetineerde voor een korte periode zorg behoeft die niet of lastig binnen de inrichting kan worden geleverd, zoals een intensief revalidatietraject. Daarvan is volgens de medisch adviseur – zo begrijpt de beroepscommissie – in klagers geval geen sprake.

Klagers verzoek om strafonderbreking is afgewezen, omdat de Regeling niet voorziet in de mogelijkheid van een tijdelijke detentieonderbreking, zoals de inrichtingspsycholoog adviseert. Daarnaast is klager volgens verweerder niet detentieongeschikt en ontbreekt de noodzaak voor het verlenen van strafonderbreking.

In de Regeling zijn nadere bepalingen opgenomen over de

mogelijkheid van het opschorten van de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf door middel van strafonderbreking. Dit onderdeel van de Regeling vindt haar grondslag in (het nieuwe) artikel 6:2:9, derde lid, in verbinding met artikel 6:2:4, van het Wetboek van Strafvordering (Sv). In artikel 6:2:9, eerste lid, Sv is thans bepaald dat de onderbreking van de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf niet langer duurt dan noodzakelijk. Naar het oordeel van de beroepscommissie heeft de wetgever hiermee niet bedoeld een nieuwe verlovform (voor volwassen gedetineerden) te creëren. Dit betekent dat de wet niet voorziet in een tijdelijke detentieonderbreking, zoals de inrichtingspsycholoog bepleit, en dat voor klager slechts de mogelijkheid van strafonderbreking, zoals bedoeld in de Regeling, openstaat. De strafonderbreking kan maximaal drie maanden duren (artikel 35 van de Regeling).

In het hiervoor vermelde advies van de inrichtingspsycholoog is aangegeven dat bij klager sprake is van dringende redenen van lichamelijke en – overwegend – psychische aard die aan voortzetting van detentie in de weg staan. De inrichtingspsycholoog heeft onderbouwd gesteld dat behandeling van klagers problematiek binnen de inrichting of een PPC geen soelaas biedt, terwijl de uit die problematiek ontstane risico's ernstig zijn. In het licht van de inhoud van dit advies

kan de beroepscommissie de conclusie van de medisch adviseur – dat strafonderbreking op medische gronden niet is geïndiceerd – niet onderschrijven. De noodzaak voor het verlenen van strafonderbreking, zoals bedoeld in artikel 37 van de Regeling, is dan ook aangetoond en verweerder heeft dat niet of onvoldoende onderkend.

In klagers geval is verder relevant dat de reclassering volgens het advies van 30 oktober 2019 het recidiverisico, het risico op het zich onttrekken aan voorwaarden en het risico op letselschade als laag heeft ingeschat. Wel is een locatieverbod geïndiceerd, mede naar aanleiding van een bericht van het slachtoffer, evenals de toepassing van elektronisch toezicht.

Gelet op het voorgaande en bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, moet de bestreden beslissing als onredelijk en onbillijk worden aangemerkt. De beroepscommissie zal het beroep daarom gegrond verklaren en de bestreden beslissing vernietigen. Zij zal verweerder opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. De beroepscommissie ziet geen aanleiding om aan klager een tegemoetkoming toe te kennen.

Zaaknummer:

R-20/6653/TA

Datum uitspraak:

11 juni 2020

Beroepscommissie:

mr. A. van Holten, voorzitter, mr. M.J.H. van den Hombergh en mr. drs. L.C. Mulder, leden, in tegenwoordigheid van mr. E.W. Bevaart, secretaris

Trefwoorden:

Corona; Proefverlof tbs

Samenvatting:

Tijdelijke opschorting onbegeleid verlof i.v.m. landelijk getroffen coronamaatregelen is een algemeen in de instelling - en andere tbs-instellingen - geldende noodmaatregel, waartegen geen beklag openstaat. Situatie niet te vergelijken met categorale intrekking van verlof. Beroep ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Bvt art. 50, 56)

Rechtsoverwegingen:

Naar aanleiding van landelijk getroffen maatregelen van de overheid in verband met het tegengaan van verdere verspreiding van het coronavirus heeft de instelling alle patiënten van de instelling per brief van 13 maart 2020 ingelicht dat verloven (met uitzondering van transmuraal verlof en proefverlof) vanaf 14 maart 2020 tijdelijk worden opgeschort. Hierdoor heeft klager

tijdelijk vanaf 14 maart 2020 tot op heden geen mogelijkheid om met onbegeleid verlof te gaan.

Naar het oordeel van de beroepscommissie is in dit geval geen sprake van een alleen jegens klager genomen beslissing, maar van een algemeen in de instelling geldende noodmaatregel die de instelling – evenals andere tbs-instellingen - heeft moeten treffen ten aanzien van alle patiënten die binnen de instelling verblijven en begeleid of onbegeleid verlof hebben. Daartegen staat geen beklag als bedoeld in artikel 56 Bvt open. In dit verband is van belang dat de als tijdelijk bedoelde opschorting van (on)begeleide verloven niet in strijd is met hogere wet- en/of regelgeving.

Klagers raadsman doet beroep op RSJ 19 maart 2020, R-19/4837/TA betreffende eerdere intrekking van verloven van patiënten van de instelling, waaronder die van klager, naar aanleiding van een ontvluchting van een patiënt van de instelling. In deze uitspraak heeft de beroepscommissie overwogen dat sprake is van een onbevoegd genomen categorale intrekking van verloven.

Naar het oordeel van de beroepscommissie is de situatie in die zaak van een andere orde dan die in de onderhavige zaak. In R-19/4837/TA is sprake van een beslissing die alleen patiënten van de instelling betreffen.

In de onderhavige zaak gaat het om een noodmaatregel die voorkomt uit landelijk getroffen maatregelen waarvan de instelling in beginsel niet afwijkend kan beslissen.

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan daarom naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

